

MITÄ JOS...

Musiikkivideon suunnittelu ja toteutus

Viestinnän koulutusohjelma
Audiovisuaalisen mediatuotannon
suuntautumisvaihtoehto
Opinnäytetyö
06.05.2008

Mohamed Sharif El Bouari

Koulutusohjelma Viestinnän koulutusohjelma		Suuntautumisvaihtoehto Audiovisuaalinen mediatuotanto	
Tekijä Mohamed Sharif El Bouari			
Työn nimi Mitä jos...-musiikkivideo suunnitelu ja toteutus			
Työn ohjaaja/ohjaajat Sampsa Huttunen			
Työn laji Opinnäytetyö		Aika 06.05.2008	Numeroidut sivut + liitteiden sivut 24+10
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Opinnäytetyössä tarkastellaan ensikertalaisen tekemää musiikkivideoprojektia ammattilaisten musiikkivideon tekemiseen.</p> <p>Toimin teososassa käsikirjoittajan, ohjaajana ja tuottajana. Työssä kerrotaan musiikkivideon historiasta ja kehityksestä maailmalla ja Suomessa lyhyesti. Käydään koko musiikkivideon tuotantokaari kappaleen valinnasta, käsikirjoituksesta, kuvakerronnan suunnittelusta, työryhmän ja esiintyjien valitsemisesta aina kuvauspäiviin ja jälkikäsittelyyn.</p> <p>Jokaista eri tuotantovaihetta verrataan ammattilaisten musiikkivideon tekemiseen. Pohditaan, miten saatiin tehtyä koko tuotantokaaren osa-alueet ammattimaisesti, vaikka budjetin olemattomuus asetti haasteita prosessin tekemiselle.</p> <p>Musiikkivideon tarkoitus on promotoida artistia tai yhtyettä ja luoda heille jonkinlainen imago. Artistin tyylin ratkaisee lähinnä musiikki, jollaista hän esittää. Työ vertailee erilaisia musiikkivideotyyplejä ja pohtii, miksi kyseisessä musiikkivideossa oli valittu juuri tarinallinen tyyli.</p> <p>Tutkitaan myös miten kuvaussuunnittelu onnistui musiikkivideon tarinan näkökulmasta. Vaihe vaiheelta käydään läpi kuvauspäivien tapahtumat. Kerrotaan, millaisia ongelmia prosessi tuotti ja miten ne saatiin ratkaistua.</p>			
Teos/Esitys/Produktio Mitä jos-musiikkivideo kesto 4’20”. Formaatti DVD. Ohjaus: M. Sharif El Bouari, Kuvaus ja leikkaus: Jussi Meling			
Säilytyspaikka Taideteollisen korkeakoulun kirjasto, Aralis-kirjastokeskus			
Avainsanat Musiikkivideo, kuvaussuunnittelu, toteutus			

Degree Programme in Media		Specialisation Audiovisual Media Production
Author Mohamed Sharif El Bouari		
Title <i>Mitä jos...</i> -Music video Planning and Realization		
Tutor(s) Sampsa Huttunen		
Type of Work Final Project	Date 06.05. 2008	Number of pages + appendices 24+10
<p>Abstract</p> <p>My paper examines the production of a professional music video as carried out by a first-timer. In the production of the music video, I act as a script writer, director and producer. The thesis describes briefly the history and development of music videos in the world at large and in Finland in particular. In addition, the whole scale of production of a music video is discussed: starting with the choice of the piece of music, and proceeding through script writing, the planning of visual effects and storytelling, the choice of the work group and the performers to the days of filming and processing the material.</p> <p>Every phase of production is compared to production of music videos by professionals. The work includes reflection on how the professional result was possible in spite of the non-existent budget and its challenges to the production process.</p> <p>The goal of a music video is to promote an artist or a group and create an image for them. The style of the artist depends greatly on the kind of music s/he performs. Different styles are compared and the choice of a story-telling style for the present video is discussed.</p> <p>The evaluation of the visual planning and its suitability for the story in the video is also included. The events of the day of filming are described and examined phase by phase. Finally, the paper describes the problems encountered in the process and the solutions discovered.</p>		
Work / Performance / Project <i>Mitä jos...</i> Music video, length: 4'20". Format: DVD. Director: M. Sharif El Bouari, cinematography and editing: Jussi Meling		
Place of Storage Aralis Library and Information Center, Helsinki		
Keywords music video, visualisation, story telling		

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	1
2 MITÄ JOS... -MUSIIKKIVIDEON SUUNNITTELU	2
3 KÄSIKIRJOITUS	4
4 KUVAKERRONNAN SUUNNITTELU	6
5 TYÖRYHMÄN VALITSEMINEN	8
6 NÄYTTELIJÖIDEN JA AVUSTAJIEN VALINTA	8
7 KUVAUSPAIKKOJEN ETSIMINEN	10
8 PUVUSTON JA REKVISIITAN ETSIMINEN	11
9 KUVAUSPÄIVÄT	12
9.1 Ensimmäinen kuvauspäivä	13
9.2 Toinen kuvauspäivä	17
10 LEIKKAUS	19
11 JOHTOPÄÄTÖKSET	20
LÄHTEET	23
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Musiikkivideo on lyhytfilmi, jonka tarkoitus on esittää kuvallinen esitys musiikkiteoksesta. Musiikkivideo on ensisijaisesti markkinointiväline artistille tai yhtyeelle. (Musiikkivideo, 2008)

Olen aina ollut kiinnostunut musiikkivideoista, varsinkin nuorena kun MTV Music Tv alkoi näkyä satelliitin kautta Marokossa 1990-luvun alussa. Michael Jacksonin mahtavat musiikkivideot, kuten *Triller* ja *Beat it* ym. jäivät mieleen vuosikausiksi ja halusin tietysti tehdä joskus samanlaisia. Nuorena ei tietenkään ole ollut resursseja ja taitoja toteuttaa jokaista unelmaa.

Olen tuntenut muusikko Jukka Laisin monta vuotta ja käynyt hänen kanssaan erinäisiä keskusteluja musiikin tekemisestä ja musiikkivideoista monta kertaa. Hänen haaveenaan oli tulla tunnetuksi artistiksi ja minun haaveeni oli tulla kuuluisaksi ohjaaksi. Aloittaessani audiovisuaalisen mediatuotannon opiskelun Stadiassa tulivat yhteiset aiheemme taas esiin: musiikki, elokuvat ja musiikkivideot. Ehkä nyt olisi resursseja tehdä jotain ja kun opinnäytetyö alkoi lähestyä, päätin tehdä Laisin kanssa oman ensimmäisen musiikkivideon.

Vaikka olin aina ollut kiinnostunut musiikkivideoista, en koskaan ollut ajatellut, miksi niissä aina rikotaan draamakerronnan perusteita ja miksi tämä tapa ei häiritse videon katselua. Aloin tarkastella musiikkivideon rakennetta tarkemmin ja yritin tunnistaa eri

tyylejä fantasiasta animaatioon. Aloitin tarkastelun katsomalla television musiikkikanavien tarjonnasta erilaisia musiikkivideoita ja etsin kirjastoista lähdekirjallisuutta, jota ei tahtonut löytyä muutamaa kirjaa lukuunottamatta.

Pohdin tässä opinnäytetyössäni musiikkivideon tekemisen prosessia. Keskeiseksi tutkimusteemakseni muodostui se, miten kuvaussuunnittelu onnistui musiikkivideon tarinan näkökulmasta. Vertailen tutkielmassa ammattilaisten musiikkivideoiden tekemistä omaan debyyttimusiikkivideoni tekemiseen.

Toimin opinnäytetyössäni ohjaajana, käsikirjoittajana, tuottajana ja osaksi kuvaajana. Lukemalla alan kirjallisuutta yritin löytää vastauksia kysymyksiin, joita projektin ideoinnin, suunnittelun ja toteutuksen eri vaiheissa tuli eteen ja yritin löytää niistä oman tyylini. Musiikkivideon tekeminen on visuaalisesti mielenkiintoinen ja haastava prosessi, erityisesti jos ei ole aiheesta minkään näköistä kokemusta ja koko projektin budjetti on nolla euroa. Tutkielmani tekstin pääpaino on musiikkivideon kuvallisen maailman suunnittelussa ja toteutuksessa. Tarkastelen jonkin verran myös musiikkivideoni tuotannollista prosessia, joka luonnollisesti asetti rajansa käsikirjoitukselle, kuvakerronnalle, työryhmälle, kuvauspaikoille sekä näyttelijöiden ja avustajien valinnalle. Myös aikataulujen soveltaminen ja kuvauspäivien määrä vaikuttivat koko lopputuotteen ulkonäköön.

2 *Mitä jos...*-musiikkivideon suunnittelu

Vuonna 1920 Oskar Fischinger teki animaatioelokuvia, joihin liitettiin orkesterimusiikki mukaan. Historian mukaan tämä oli ensimmäisiä kokemuksia, joissa kuva ja musiikki olivat yhdessä. (Music video History, 2008)

Eugen Malmsten lauloi 1930-luvun elokuvassa Leilalle ja sai tämän pään pyörryksiin. Suomessa tehtiin ensimmäisiä musiikkia ja liikkuvaa kuvaa yhdistäviä kokeiluja 1930-luvulla. Suomalainen musiikkivideo otti näin ensiaskeleitaan. Musiikkivideo ei kuitenkaan ollut olemassa sellaisena kuin sen nykyään ymmärrämme. (Populaarimusiikki, 2008)

Music Television aloitti toimintansa Yhdysvalloissa 1.8.1981 mullistaen samalla musiikkimaailma- teollisuuden ja luomalla musiikkivideoliiketoimintaan. (Alanen 1992, 39)

Kun Music Television alkoi näkyä Suomessa vuonna 1988, se oli visuaalinen shokki. Se myös todisti asiaa pitempäänkin harrastaneille, että musiikkivideo oli yhä elinvoimainen asia eikä vain vuosikymmenen alun pintailmiö. Monet kansainväliset yhtyeet 1980-luvun alkupuolella kokivat läpimurron musiikkivideon avulla. Näitä olivat esimerkiksi Ultravox ja Depeche Mode. Queen-yhtyeen vuoden 1975 promootiovideo kappaleesta *Bohemian Rhapsody* merkitsi musiikkivideon kaupallista läpimurtoa. Video oli esimerkki siitä, miten kappale voi kohota listojen kärkeen lähes yksinomaan videon vaikutuksesta. (Alanen 1992, 37, 41, 51)

Ensimmäiset oikeat musiikkivideot tehtiin Suomessa 1980-luvulla. Todellinen kansainvälinen läpimurto tapahtui vasta 1990-luvun lopussa. Ääni- ja Kuvatalennetuottajien Liitto alkoi jakaa musiikkivideon Muuvi-palkintoja vuonna 1993. Oulun Musiikkivideofestivaalit aloitti toimintansa vuonna 1994. (Alanen 2004, 9)

Musiikkivideon suunnitteluvaiheessa päätetään sen tyyli, joka yleensä jakaantuu kolmeen kategoriaan: yhtyettä esittävään, tarinalliseen tai fantasiaan. Näitä voi sekoittaa myös keskenään ja niiden lisäksi käytetään paljon animaatiota. (Hyväri, 2005)

Musiikkivideon tarkoitus on promotoida artistin kappaletta tai levyä ja luoda jokaiselle oma imago joko seksikkyydellä, kauhulla tai väkivallalla, joten musiikkivideot ovat ikään kuin mainoksia. Näin yleisö saadaan muistamaan yhtye tai artisti. Tämä oli lähtökohtani, kun tapasin Jukka Laisin, muusikon joka on harrastanut musiikin tekoa vuosikaudet säveltäen, sanoittaen ja laulaen omia laulujaan.

Olin alunperin suunnitellut, että opinnäytetyöni olisi lyhytelokuva, mutta kiireisen elämäntilanteeni vuoksi mietin myös muita vaihtoehtoja. Mieleeni tuli ystäväni Jukka Laisi, joka aina kun tapasimme otti puheeksi sen, voisimmeko tehdä musiikkivideon jostakin hänen kappaleestaan. Pitkään mietittyäni soitin hänelle ja kerroin että olen

tekemässä opinnäytetyötäni Stadialle. Kysyin oliko hän vielä innostunut tekemään kanssani musiikkivideota. Laisi innostui ajatuksesta suunnattomasti ja oli heti valmis lähtemään mukaan. Hän lähetti minulle BMD Music (Bernie Mountain Dog) kotisivujen osoitteen, josta suurin osa hänen kappaleidensa sanoituksista ja sävellyksistä löytyivät. Luin kappaleiden sanoituksia ja yritin löytää sanoitukseltaan sellaisen kappaleen, jossa olisi selkeä kertomus tai joka toisi joitain mielikuvia mieleeni. Noin kymmenen kappaleen joukosta erottui muutama kappale, joita kuuntelin useamman kerran eri paikoissa. Tavoitteeni oli saada jonkinlainen inspiraatio.

Pohdin musiikkivideoiden erilaisia tyylejä ja vertailin eri kappaleiden sanoituksia niihin. Päätin tehdä tarinallisen musiikkivideon ja sen vuoksi jouduin karsimaan osan kappaleista pois. Jäljelle jäi kaksi: *Pölynimuri* ja *Mitä jos...* kappaleet. *Pölynimurin* tarina oli mielestäni enemmän komediaa ja viihdettä, kun taas *Mitä jos...* kappale toi mieleeni enemmän draaman. Pidin enemmän jälkimmäisestä, koska siinä oli arkipäiväistä draamaa pariskunnan suhteesta ja arkipäivästä, joka oli lähellä omaa elämäntilannettani.

Keskustelin Laisin kanssa kappalevalinnasta. Hän olisi mielummin valinnut laulun, jossa olisi ollut tarttuva melodia ja kertosäe, kuten hänen säveltämänsä kappale *Aurinko nousee*. Hän olisi halunnut videon, jossa olisi enemmän erilaisia valo- ja väriefektejä ja joka olisi ollut fantasiamainen, eikä suoraan tarinaan mukautuva. Olisi tietenkin ollut mielenkiintoista tehdä fantasiamusiikkivideo, mutta meillä ei ollut resursseja tehdä sellaista vähäisen budjetin vuoksi. Pääsin sopimukseen Laisin kanssa siitä, että teemme tarinallisen musiikkivideon, jossa hän laulajana kertoo parisuhteen onnesta ja vaikeuksista. Se oli realistisempi toteuttaa, eikä vaatinut paljon rahaa. Lisäksi sen pystyi tekemään ystävävoimin. Tämän suunnitelman pohjalta aloin kirjoittaa käsikirjoitusta.

3 Käsikirjoitus

Hyvä ohjaaja voi saada heikonkin käsikirjoituksen pohjalta tehtyä hyvän musiikkivideon. Sama voi päteä myös toisinpäin. Artistin tyyliä ja maailmaa tulisi ymmärtää, jotta musiikkivideo saisi musiikin kuullostamaan vielä paremmalta.

Tarinallinen käsikirjoitus syntyy, kun kappaletta on kuunneltu useampaan kertaan. Tarinan ei tarvitse pohjautua sanoitukseen, vaan voi perustua kappaleesta välittyvään tunnelmaan. Selkeä ja hyvin tehty käsikirjoitus on apuväline työryhmää ohjeistettaessa. (Hyväri, 2005)

Käsikirjoitus ei ole kirjallisuutta, vaan se on suunnitelma, jonka avulla voidaan kuvata elokuva tai video. Ammattilaiset sanovat, että mitä tarkempi suunnitelma, sitä tehokkaammin itse tuotanto eli kuvaukset ja jälkityöt sujuvat. Käsikirjoitus kirjoitetaan yleensä vaiheittain. Vaiheet ovat synopsis, treatment, varsinainen käsikirjoitus ja kuvakäsikirjoitus. Käsikirjoituksen pohjana voi olla esimerkiksi tarina, elokuva, romaani, laulun sanat tai historialliset tapahtumat. (Aaltonen, 2008)

Elokuvalla on yleensä aikaa noin 90-180 minuuttia kertoa tarinansa, kun taas musiikkivideossa aika on rajattu kappaleen keston joka on yleensä vain muutaman minuutin kesto. (Gaskell, 2004, 10)

Tämän vuoksi musiikkivideoissa rikotaan normaalin elokuvan rajoja eli aikaa, paikkaa ja toimintaa. Esimerkiksi yhtye tai artisti voidaan ottaa pois omasta tavallisesta ympäristöstään, vaikkapa äänitysstudiosta tai konserttilavalta ja sijoittaa jonnekin aivan muuhun ympäristöön. Ajan rajat voidaan rikkoa siirtämällä yhtye kappaleen kuluessa moneen aikaan ja paikkaan. Tämä tieto helpotti omaa käsikirjoitusprosessiani, koska olen kokematon käsikirjoittajana.

Olin kuunnellut *Mitä jos...*-kappaleen monta kertaa yrittääkseni saada idean josta aloittaa. Kun olin saavuttanut mielestäni oikean tyyllisen idean, aloin tutkia kappaleen sanoja löytääkseni visuaalisen inspiraation tarinaani. Minulle oikea tapa löytää kappaleelle visuaalinen teema oli pilkkoa sanoitus osiin tutkien niitä rivi riviltä ja yrittää siten saavuttaa visuaalisia mielikuvia.

Aloitin kirjoittamisen laulun ensimmäisestä säkeistöstä, jossa tapahtuu perheriita ja mies lähtee oven paiskattuaan pois kotoa. Tällainen tapahtuma on tavallista arkipäivän realismia ja se oli helppo kuvitella. Tämä oli kuitenkin niin tavanomainen kohtaus, että halusin saada siihen enemmän dramatiikkaa. Lisäsin käsikirjoitukseen kohtauksen, jossa nainen seisoo surullisena ikkunassa ja mies vilkaistuaan häntä jatkaa matkaa pois kuvasta.

Toisen säkeistön, jossa ihana mies tuo vaimolle aamukahvit sänkyyn, kirjoitin yksi yhteen laulun sanoituksen kanssa. Halusin kohtauksessa näyttää minkälaisen ihannemiehen vaimo haluaisi miehensä olevan. Tein kohtauksesta komediamaisen, koska halusin korostaa ristiriitaa naisen haavemaailman ja miehen todellisuuden välillä. Väittäisin, että todellisuudessa jokainen nainen haluaisi itselleen miehen, joka osaisi ottaa vaimonsa tunteet huomioon ja huomioisi häntä muillakin tavoin eli haluaisi miehen ajattelevan kuin nainen. Miesten todellisuus on paljon karumpi ja yksinkertaisempi ilman fantasioita. Parisuhteessa jompikumpi osapuolista yrittää muokata toista mieleisekseen ja tämän ajatuksen pohjalta yritin muokata käsikirjoitusta välillä komediamaiseksi ja välillä dramaattiseksi. Kun olin keksinyt sen, miten tarina kulkee ja tukee laulun sanoitusta ja sävelmää, oli helppo kirjoittaa klassinen käsikirjoitus, jossa oli paikka, aika ja tapahtuma.

4 Kuvakerronnan suunnittelu

Musiikkivideon ilmaisu on yleensä nopearytmistä, tiivistä ja rikasta. Musiikkivideon kuvallinen kieli on usein sirpaleista ja korostaa siten populaarimusiikin kerroksisuutta. Jotkut visuaaliset elementit heijastavat rytmiä, toiset heijastavat tiettyä melodiakulkua. Kuvakerronta jaksottuu yleensä kappaleen rakenteen mukaisesti. Osien vaihtuessa, esimerkiksi tultaessa säkeistöstä kertosäkeeseen, voi tapahtua muutoksia kuvakerronnassa, mutta myös tanssilla ja tanssillisilla liikkeillä on usein tärkeä osa musiikin visuaalisoinnissa. Kuvan tapahtumat voidaan rytmittää musiikin mukaan. (Medianmaailma, 2007)

Musiikkivideon tyypillisiä ilmaisukeinoja ovat esimerkiksi lähikuvat, erikoislähikuvat, pyörivä kamera tai pyörivä kohde, vääristävät kuvakulmat, käsivarakuvaus, kamera-ajot ja nopeat leikkaukset. (Medianmaailma, 2007)

Jotta tietäisimme, miten kuvaustilanteessa toimitaan ja miten kohtaus hahmotellaan visuaalisesti, tehdään kuvakäsikirjoitus eli storyboard. Siinä kohtaus jaetaan kuviksi.

Ohjaaja ja kuvaaja yhdessä miettivät minkälaisilla kuvilla, millaisella kuvallisella dramaturgialla kohtauksen sisältö voidaan tehokkaammin välittää katsojalle. (Aaltonen, 2008)

Pohdimme suunnittelupalaverissa yhdessä kuvaaja Jussi Melingin kanssa, miten toimisimme kuvaustilanteessa ja päätimme käyttää sekä laajoja että tiiviitä kuvia. Ajojen lisäksi käytimme panorointia ja tilitausta sekä kuvan tiivistystä linssin polttoväliä muuttamalla eli zoomaamalla. Sisäkuvauksessa käytimme kamera-ajoihin ystäväni itse rakentamaa ajolavettia eli dollya. Sillä kykenimme tekemään tasaisia kamera-ajoja. Ulkokuvauksissa päätimme käyttää kamera työskentelyssä ainoastaan käsivaraa ja jalustaa.

Haimme videoon tietoisesti elokuvamaista kuvakerrontaa. Kameran kuvasuhde olisi 16:9, josta rajaisimme vielä leveämmän 1: 2.35 eli ns. cinemascope kuvasuhteen. Rajaus huomioitaisiin kuvatessa ja kuvaa sen ylä- ja alareunasta rajaavat palkit lisättiin leikkausvaiheessa. Kameran kuvasäädöt pidettäisiin kuvausten ajan normaaleina (tehdasasetuksina) ja varauduimme värimäärittelyyn jälkitöissä. Suunnitteluvaiheessa oli huomioitava myös kappaleen ajallinen pituus, sillä se määräsi ajan tarinan kertomiseen.

Kuvauskalustoon ei ollut rahoitusta, joten jouduimme miettimään tarkasti, millä formaatilla halusimme musiikkivideomme kuvata. Filmille kuvaamiseen ei budjetin pienuuden takia ollut mitään mahdollisuuksia, joten ainoaksi vaihtoehdoksi jäi jokin videoformaatti, kuten DVCam tai HDV. Päädyimme kuvaamaan HDV:llä, sillä sain kyseistä formaattia kuvaavan Canonin XL H1-kameran lainaksi ystävältäni Kaarle Lahdenpäältä. Koulun kameran lainaaminen kaatui aikatauluongelmiin, sillä kameran varaamisen olisi pitänyt tapahtua viikkoja aiemmin ja kuvausryhmän kokoon saamista oli mahdotonta ennustaa etukäteen. Onneksi sain koululta lainattua kuvauspäiviksi tarvitsemamme valokaluston, joka koostui kahdesta 1,2kW-, yhdestä 750W- ja kahdesta 450W -päivänvalolampuista sekä niiden jalustoista. Sain myös koululta valon rajaamiseen tarkoitettuja flageja (engl. flag), heijastimia eli reflejä sekä valon värilämpötilan muuttamiseen tarkoitettuja kalvoja, joiden avulla kykenimme käyttämään samoja lamppuja sekä ulkona että sisällä.

5 Työryhmän valitseminen

Musiikkivideon tyylilaji ja budjetti vaikuttavat työryhmän kokoon. Kuvaustilanteissa ohjaajan on luotava mahdollisimman rento tunnelma artistin ja muiden esiintyjien helpottamiseksi. Jos ohjaajan, artistin ja koko työryhmän välillä ei ole luottamusta, saattaa se paistaa läpi lopputuloksesta. (Hyväri, 2005)

Teknistä työryhmää valittaessa törmäsin jälleen kerran rahoitusongelmiin, rahan puutteen vuoksi en voinut palkata ketään ammattilaisia. Myös omat luokkakaverini eivät tulleet kyseeseen, sillä jokaisella oli oma opinnäytetyö tekeillä. Ainoa mahdollisuus oli kysyä apua vanhoilta ARTOn eli Adultan Radio- ja TV-opiston luokkakavereilta, jotka työskentelivät alalla kuvaajina sekä ääni- ja valomiehinä. Jussi Meling tuli kuvaajaksi ja leikkaajaksi, Mikko Kujala valaisijaksi ja Tuula Elo järjestäjäksi.

6 Näyttelijöiden ja avustajien valinta

Seuraavana työn alla oli näyttelijöiden ja avustajien valinta. Harrastajateattereita on lukuisia ympäri Suomea ja halukkaita näyttelijöitä olisi varmasti ollut paljonkin. Rahan puutteen vuoksi en voinut palkata niistä ketään, sillä kukaan ei olisi tullut täysin ilmaiseksi tuntemattomaan projektiin. Kaikki haluavat yleensä ainakin matkakulunsa korvatuksi eikä siihenkään ollut varaa. Harrastajateattereista palkkaaminen ei käynyt myöskään siksi, että olisi vienyt useampia viikkoja tutustua eri näyttelijöihin ja valita rooleihin sopivat henkilöt.

Olen itse ollut näyttelemässä ystäväieni omissa projekteissa Antti Pöntisen kanssa ja mielestäni hän oli lahjakas ja monikasvoinen harrastajanäyttelijä. Sain hänet suostumaan projektiini. Antti järjesti teatteriseuruestaan myös naispääosaan Pauliina Alangon, joka oli juuri sopiva vaimon rooliin.

Laulun tekstissä kerrotaan perhe-elämästä ja lasten kanssa vietetystä ajasta, joten halusin näyttää videossa myös lapsia kuvamassa oikeaa perhe-elämää. Sopivan ikäisiä lapsia ei löytynyt tuttavapiiristä kuin toisen lapsen rooliin. Olisin halunnut pari eri-ikäistä lasta, noin 10-vuotiaan ja 5-vuotiaan. Vanhemman lapsen rooliin olin valinnut naapurin tytön

Neea Tuokon. Nuoremman lapsen ikäistä ei tuttavapiiristä löytynyt, joten jouduin tinkimään suunnitelmastani ja valitsemaan Neean serkun Mira Jussilan. Hän oli kuitenkin vanhempi kuin mitä olin tarinaan suunnitellut, mutta loppujen lopuksi valinta oli loistava. Tytöt tunsivat toisensa hyvin ja ujostelu hävisi muutaman minuutin kuluttua kuvausten alkamisesta.

Avustajia rooleihin voi hankkia Ohjelma-avustajat ry:stä ja Media-avustajat ry:stä. Myös urheiluseuroja harrastajateattereita ja työttömien yhdistyksiä käytetään avustajia hankittaessa. Tarvitsin avustajia ainoastaan kohtaukseen, joka kuvattiin baarissa myöhään sunnuntai-iltana. Olin saanut luvan kuvata Green Star -ravintolassa sunnuntai-illan hiljaisempaan aukioloaikaan, noin klo 19.00-22.00. Venyvän ja hankalan aikataulun vuoksi en voinut varata ketään avustajaa moneksi tunniksi odottelemaan kuvausten alkamista. Jälleen kerran ainoa vaihtoehto oli pyytää ystäviä ja naapureita avuksi.

Jokaisen esiintyjän ja työryhmän jäsenen kanssa piti tehdä kirjallinen sopimus. Tein neljä erilaista sopimusta. Teimme artistin kanssa musiikkiteoksen esitysoikeuden luovutussopimuksen, teknisen ryhmän kanssa työsopimuksen, näyttelijöiden kanssa esiintymissopimuksen ja lasten kanssa sopimuksen kuvattavien kanssa, jonka lasten huoltajat allekirjoittivat. Laissa on omat erityismääräyksensä alle 14-vuotiaille lasten työsopimuksista. Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto voi määräämillään ehdoilla sallia alle 14-vuotiaan nuoren työskennellä työsuhteisena esiintyjänä tai avustajana taide- ja kulttuuriesityksissä, sekä muissa vastaavanlaisissa tilaisuuksissa. Lupa voidaan myöntää, jos kyseinen toiminta ei vaaranna lapsen turvallisuutta taikka aiheuta haittaa hänen terveydelleen, kehitykselleen tai koulunkäynnilleen. (Työsuojelupiirit, 2008)

Kaikkein vaikeinta oli solmia artistin musiikkiteoksen esitysoikeuden luovutussopimus, koska koulu ja artisti olivat sopimuksesta eri linjoilla. Artisti ei hyväksynyt sopimusta, koska hän olisi joutunut antamaan koululle täydet oikeudet koululle julkaista ja käyttää hänen tekemäänsä musiikkia. Jouduin koulun ja opettajan kanssa muokkaamaan sopimusta, jotta se tyydyttäisi molempia osapuolia. Sopimuksesta poistettiin kohta, jossa muusikon olisi pitänyt luovuttaa koululle kaikki oikeutensa kyseiseen musiikkikappaleeseen.

7 Kuvauspaikkojen etsiminen

Katsojalla ei ole mitään syytä olettaa, että kuvauspaikat vaihtuisivat kesken kohtauksen. Katsoja hyväksyy sen mitä näkee ja siihen elokuvan luoma illuusio tapahtumien jatkumosta taitaa pitkälti perustuakin. Kuvauspaikkojen etsiminen oli tärkeä osa prosessia, jossa oma mielikuvani musiikkivideosta syntyi, vähän samalla tavalla kuin näyttelijöiden valinta. Jokainen paikka ja näyttelijä tuovat oman persoonansa mukaan musiikkivideoon.

Kuvauspaikkojen etsiminen alkoi käsikirjoituksen purkamisella tapahtumapaikkojen mukaan. Käsikirjoituksessa on sisä- eli interiöörikohtauksia, jotka jakautuvat talon sisällä tapahtuviin kohtauksiin ja baarissa tapahtuviin kohtauksiin. Ulko- eli eksteriöörikohtauksissa oli ovi-, piha- ja metsäkohtauksia.

Sisäkohtauksien kuvaamista varten harkitsin rakentaa lavasteet Stadian studioon. Olisin tarvinnut sinne makuuhuoneen, keittiön, olohuoneen ja eteisen sekä baarikohtauksissa olevan baaritiskin ja artistin esiintymispaikan. Totesin että urakka olisi liian vaativa ja aikaavievä.

Ulkokohtauksia miettiessäni pohdin muun muassa sitä, millainen ulko-ovi pitäisi olla, olisiko kuvauspaikassa tarpeeksi tilaa kameratyöskentelylle ja valoille ja voisiko kamera liikkua näyttelijää seuraten. Totesin, että talon olisi oltava suurehkon pihan omaava omakotitalo, jotta kalusto mahtuisi paikalle.

Seuraavaksi mietin sopivia taloja sekä sitä, kuka suostuisi antamaan talonsa ryhmämme käyttöön muutamiksi päiviksi. Selasin mielessäni kaikki tuttavat ja mieleeni tuli Jukka Laisin uusi omakotitalo Mäntsälässä. Talo olisi muuten ollut sopiva, piha iso ja metsää ympärillä, mutta koko ryhmän kuljettaminen Mäntsälään asti oli ongelma. Olisimme tarvinneet ihmisille useamman henkilöauton ja kalustolle pakettiauton muutamaksi päiväksi. Tämä olisi jälleen lisännyt kuluja olemattomaan budjettiimme. Lisäksi Jukan talon pihassa oli vielä aikataavalla rakennusjätettä, jotka olisimme joutuneet ensin siivoamaan.

Toinen vaihtoehto oli naapurini talo Vantaalla. Talon piha ei kuitenkaan ollut sopiva, sillä kameralle ei ollut tarpeeksi tilaa ottaa eri kuvakulmia. Viimein päädyinkin omaan talooni, johon olin kuukautta aikaisemmin päässyt muuttamaan. Piha oli tarpeeksi suuri ja talon takaa löytyi myös metsä.

Samalla ratkesi myös interiöörikuvausten ongelma. Taloni sisätiloissa oli tilaa kameran liikkumiselle ajolavetilla ja lisäksi talossa oli tarvitsemani huonekalut. En siis tarvinnut muita lavasteita vaan pystyin käyttämään olohuonetta ja makuuhuonetta ilman erityisjärjestelyitä. Tämä helpotti huomattavasti tiukkaa aikataulua. Talon takana oleva pieni metsikkö oli sopiva ulkokohtauksiin, jossa pariskunta tanssii ja artisti kävelee koiran kanssa.

Baarikohtauksien ravintola oli haastavinta löytää. Halusin kuvata kohtaukset oikeassa miljöössä ja tavoite oli välittää katsojille aito baarin tunnelma. Mietimme järjestäjänä toimineen Elon kanssa vaihtoehtoja ravintolatilán löytämiseksi ja tämä lupasi kysyä tuttavaltaan, joka omisti Green Star -ravintolan, pääsisimmekö heidän tiloihinsa kuvaamaan. Saimme luvan käyttää baaria silloin, kun asiakkaita olisi vähän ja ettemme häiritsisi henkilökuntaa heidän työskennellessään.

Kun kuvauspaikkaa etsitään, on kuvista oltava jo jokin näkemys valmiina. Usein lopulliset kuvat syntyvät tai vahvistuvat kuitenkin vasta etsimisvaiheessa tai peräti vasta itse kuvauksissa. Joskus vasta oikea kuvauspaikka auttaa hahmottamaan kuvien välisen logiikan.

8 Puvuston ja rekvisiitan etsiminen

Musiikkivideot jaetaan tyyliltään karkeasti tarinallisiin, fantasioihin ja yhtyettä tai artistia esittäviin. Kun olin päättänyt tehdä tarinallisen musiikkivideon, en loppujen lopuksi tarvinnut paljoakaan puvustoa ja rekvisiittaa.

Purin jälleen käsikirjoituksen osiin ja tein listan tarvikkeista, joita kuvauksissa tulimme tarvitsemaan. Musiikkivideoni kuvasi tavallisia ihmisiä ja heidän arkipäivän elämäänsä. Tämän takia oli helppo puvustaa näyttelijät heidän omilla vaatteillaan. Pyysin näyttelijöitä tuomaan käsikirjoituksen mukaisia sopivia vaatteita aamukohtaukseen,

ruokapöytäkohtaukseen sekä piha ja metsäkohtauksiin. Näin säästin olemattomasta budjetista omia rahojani. Artisti halusi itse valita oman esiintymisasunsa. Myös lapset toivat omat vaatteensa eri kohtauksiin. Hankittavakseni jäi rekvisiitta, joka muodostui kukkakimpusta, tarjottimesta sekä muutamasta kassillisesta ruokaa ruokapöytäkohtaukseen. Tätä ruokaa söivät myös työryhmän jäsenet. Koska projekti tehtiin talkoovoimin, tarjosin työryhmälle kiitokseksi ruoan ja kuljetukset.

9 Kuvauspäivät

Kun olin saanut varmistettua kuvausviikonlopun kaikkien osallistujien osalta oli tehtävä kuvausaikataulu. Kutsuin kuvaaja Jussi Melingin käymään ja yhdessä mietimme käsikirjoitusta lukien mihin kellonaikaan eri kohtaukset olisi hyvä kuvata esimerkiksi päivänvaloa hyödyntäen. Kaikkia näyttelijöitä ja avustajia ei tarvittu joka kohtauksessa. Kuvausaikataulut muodostettiin päivänvalon tarpeen ja näyttelijöiden aikataulujensa mukaan.

Tavoitteeni oli saada kuvaukset tehtyä mahdollisimman valmiiksi yhden viikonlopun aikana. Sovimme ryhmän kanssa aloituksen lauantaiaamuksi suunnittelupalaverilla, jossa käymme läpi aikatauluja. Oma työni alkoi kuitenkin jo perjantaina, koska kuvauskalusto olisi oltava valmiina lauantaiaamuna. Kuvauskalustoa varten tarvitsin ison pakettiauton ja koska en varmuudella tiennyt, mihin aikaan kuvaukset alkaisivat, en voinut varata Stadian pakettiautoa. Sain lainaksi auton toisesta työpaikastani, mutta kun olin hakemassa sitä, sain kuulla että se olikin hajonnut. Tuli kiire järjestää toinen auto tilalle, koska koululta piti hakea kalusto perjantaihin kello neljään mennessä. Useampien puhelinsoittojen jälkeen sain lainaksi Eurorentin pakettiauton, joka kuitenkin piti palauttaa jo kahden tunnin päästä. Tapasin Jussi Melingin koululla, missä yhdessä valitsimme valokaluston, joka koostui kahdesta 1,2 kilowatin, yhdestä 750 watin ja kahdesta 450 watin päivänvalolampuista. Lisäksi otimme muutamia lampun jalustoja, pari kappaletta heijastimia, kääntökalvoja ja pari flagiä. Sain kaluston nopeasti kuvauspaikalle, minkä jälkeen palautin auton takaisin. Sen jälkeen lähdin omalla autollani hakemaan ajolavettia, jalustaa ja kameraa Kaarle Lahdenpäältä. Hän lupasi ystävällisesti lainata ne, vaikka ei itse pystynytäkään sairauden vuoksi osallistumaan musiikkivideon tekemiseen.

Tämän jälkeen oli vielä vuorossa rekvisiitan ja eväiden hakeminen. Olen itse ollut mukana kavereiden talkooprojekteissa ja niissä olin huomannut, kuinka tärkeä asia ruokatarjoilu eli catering on. Halusin tarjota kunnon ruuan ryhmälle, koska he tulivat auttamaan minua opinnäytetyössäni ilman korvausta.

9.1 Ensimmäinen kuvauspäivä

Kuvausten piti alkaa lauantai-aamuna 15.12.2007 kello 10.00, mutta koko työryhmällä ei ollut kyytiä Vantaalle. Kävin hakemassa kuvauspaikalle valaisijan Helsingin keskustasta ja kuvaajan ja näyttelijän Espoosta. Sillä välin artisti ja toinen näyttelijä olivat saapuneet jo paikalle. Aamukahvia juodessamme pidimme ryhmän kanssa aloituspalaverin.

Kuvausaikataulun mukaan ensimmäisen kohtauksen piti tapahtua makuuhuoneessa, jossa mies tuo kahvia sänkyyn vaimolleen. Totesimme että tästä kohtauksesta ei voinutkaan aloittaa, koska lapset olivat tulossa vasta iltapäivällä paikalle ja makuuhuonekohtauksessa tarvittiin heitä. Päätimme kuvata ensin kohtauksen, jossa mies tulee kotiin ja tuo vaimolle kukkia. Kuvaaja ja valaisija lähtivät ulos asentamaan päivänvalolamppuja.

Kukkakohtauksessa lähtökohtani oli käyttää luonnonvaloa, mutta koska joulukuussa ei luonnonvaloa juurikaan tule sisälle, jouduin miettimään kuvaajan kanssa, millä saisimme luonnonvaloa jäljittelevän realismin aikaiseksi. Tarkoituksemme oli tehdä kohtauksesta lämmin ja romanttinen, niin että auringonvalo tulisi ikkunoista sisään valaisten näyttelijät pehmeästi sivultapäin. Pyrimme välttämään kovaa myötävaloa, koska sillä kohtauksesen olisi tullut aivan erilainen tunnelma.

Valaistuksen rakentamisen aikana jäin näyttelijöiden kanssa keskustelemaan toiminnasta ja sisällöstä. Näyttelijät harjoittelivat kohtausta ilman kameraa hahmottaakseen omat paikkansa. Ensimmäinen kohtaus oli jaettu muutamaan eri kuvaan. Miehen sisääntulosta ja oven avauksesta otettiin tiivis kuva, sillä halusimme korostaa hänen ilmeensä iloa ja onnellisuutta. Toisessa otoksessa kamera oli ajolavetilla miehen takana ja liikkui samaan tahtiin kuin mies käveli vaimoa vastaan halauskohtaukseen. Kolmannessa otoksessa otimme tiivistä kuvaa miehen ja naisen suunnasta, kun pariskunta halaa toisiaan.

Halusimme korostaa näillä eri kuvakulmilla ja kuvakokovalinnoilla kohtauksen herkkää ja intiimiä tunnelmaa.

Seuraavaksi siirryimme kuvaamaan videon ensimmäistä kohtausta, jossa mies lähtee vihaisena ulos talosta ja paiskaa oven kiinni perässään. Käytössämme oli kaksi 1,2 kilowatin lamppua ulkona ja yksi 750 watin päivänvalolamppu sisällä. Ovensuussa 1,2 kW:n lamppu paistoi ”aurinkona” takavasemmalta ja toinen tasoitti valoa diffuusioraamin läpi oikealta.

Toiminnan kannalta teimme tästä kohtauksesta kaksi eri versiota. Ensin mies tulee ulos ovesta ja näyttää vihaiselta lähtiessään pois kotoaan. Päätimme tehdä samasta kuvakulmasta toisen version, jossa mies huutaa vihaisena paiskatessaan oven kiinni. Tarkoitus oli tehdä tästä versiosta dramaattisempi ja vangita siten katsojien huomio heti musiikkivideon alussa. Oman kokemukseni mukaan usein miehet käyttäytyvät riitatilanteissa juuri tällä tavalla, eli nainen jää kotiin ja mies pakenee paikalta.

Tehdessäni käsikirjoitusta pohdin minkälainen alku herättäisi katsojan mielenkiinnon ja vertailin muiden tarinallisten musiikkivideoiden alkuja. Yleensä musiikkivideoissa kuva ja musiikki alkavat samanaikaisesti. En muistanut nähneeni vastaavaa alkua, jossa tarina alkaa ennen musiikkia ja päätin tehdä sellaisen. Mielestäni ratkaisu toimi hyvin videon alkukohtauksena, koska halusin tehdä normaalia poikkeavan alun.

Jatkoimme seuraavaksi ulkokuvauksia kuvaten vaimoa ikkunassa katsomassa miehensä lähtöä. Ulkona käytimme reilusti pehmennettyä 1,2 kilowatin lamppua, jonka valo oli reilusti pehmennettyä ja sisävalona keittiössä 450 watin lamppua. Kameran linssin edessä käytimme polarisaatiosuodinta, jonka avulla ikkunaheijastukset saatiin minimoitua. Kyseisessä kuvassa kamera tiltaa vaimosta artistiin, joka seisoo ikkunan alla laulamassa. Halusin artistin kuviin mukaan vasta tässä vaiheessa, koska tämä oli luonnollinen tarinan alku ja artisti alkoi tässä vaiheessa sitä laulaa. Artistin suun liikkeiden ja laulun synkronoinnin (eli ns. huulisynkan) onnistumiseksi lauluosuudet tehtiin playbackina musiikin tullessa kannettavasta cd-soittimesta.

Ilta hämärtyi kuitenkin kovaa vauhtia, joten viimeinen päivän ulkokuvaus oli tehtävä nopeasti. Sijoitimme lamppumme oikeisiin paikkoihin ja aloitimme kuvaamaan valokuvakohtausta, jossa mies katsoo perhevalokuvaa kädessään, minkä jälkeen

tuulenpuuska lennättää kuvan pois. Artisti nostaa kuvan maasta ja jatkaa laulamista kuvaa katsellen.

Eniten teknisiä ongelmia tuotti valokuva, joka olisi pitänyt saada lentämään luonnollisen näköisesti. Valokuva oli niin paksua paperia, että se vain tipahti maahan yrittäessämme saada sen lentämään styroksilevyä heiluttamalla tehdyssä ilmapirrassa. Kohtauksen kuvamäärä jäi melko pieneksi, sillä hämärä tuli nopeasti ja lamppujen teho ei riittänyt pimeässä kuvaamiseen. Valoja ei myöskään voinut laittaa liian lähelle näyttelijöitä, sillä halusimme välttää kovaa myötävaloa. Emme myöskään halunneet taustan häviävän kokonaan pois.

Lapset olivat saapuneet paikalle ja pääsimme kuvaamaan makuuhuonekohtausta. Kohtauksessa mies tuo vaimolle kahvia sänkyyn ja lapset juoksevat makuuhuoneeseen. Valaistuksen kannalta kohtaus oli haastava, koska ulkona oli jo pimeää ja kohtauksessa piti olla aamuvalo. Sen vuoksi jouduimme luomaan auringonvalon kaikilla lampuilla mitä meillä oli.

Makuuhuoneessa oli kaksi ikkunaa, joiden kautta auringonvalon piti tulla sisälle. Asensimme kaksi suurinta päivänvalolamppua ulos ikkunoiden taakse. Lamppujen eteen lisättiin lämmintä kalvoa (1/4 CTO) ja muutamia pehmentäviä kalvoja, jotta saatiin aikaiseksi haluttu pehmeä ja lämmin aamuauringon valo. Rajasimme valoa myös mustilla kankailla saadaksemme aikaan luonnollisia varjoja.

Kameran liikkeet pyrimme saamaan kameran liikkeet mahdollisimman huomaamattomiksi. Tosin ahtaasta tilasta johtuen liikkeen tekeminen oli hankalaa. Jouduimme sijoittamaan kameran makuuhuoneen nurkaan, eikä ajolavetilla ollut montakaan senttiä tilaa liikkua. Saadaksemme kameran liikkeille enemmän tilaa olisi makuuhuone pitänyt lavastaa olohuoneen puolelle. Se olisi kuitenkin viennyt liian paljon aikaa. Tyydyimme makuuhuoneeseen ja käytimme siellä olevia suuria peilejä hyväksi saadaksemme kuvan syvyyttä. Halusimme näyttää artistin peilien kautta saadaksemme hänet tarinankertojaksi mukaan kohtaukseen. Halusin luoda kohtauksen, jossa on täydellinen aviopari ja ihana aviomies huomioi vaimonsa heti aamulla. Tämä kuvaa tarinan sitä puolta, jossa todellisuus sekoittuu unelmiin. Onnellinen ydinperhe vahvistuu lasten juostessa iloisesti mukaan kuviin.

Lasten käyttö on aina haaste ohjaajalle, koska lasta täytyy kohdella eri tavoin kuin aikuisnäyttelijöitä. Neea ja Mira olivat tuttuja osalle ryhmän jäsenistä, mutta kun mukana oli heille vieraita aikuisia, kesti jonkin aikaa ennen kuin ujous hävisi. Ohjaaminen sujui hyvin myös siksi, että selvitin heille heti aluksi kohtauksen sisällön ja heidän osuutensa siinä. Tytöt ymmärsivät heti mitä piti tehdä. Myös tyttöjen ikä helpotti tilannetta. On eri asia selittää pienelle lapselle mitä hänen pitäisi tehdä kuin opastaa innokkaita kymmenvuotiaita, jotka haluavat kokeilla kaikkea uutta.

Tiivistimme kuvausaikataulua ja kuvasimme vielä ruokapöytäkohtauksen. Siinä perhe on rauhallisesti syömässä, kun isä tulee juovuksissa kotiin ja käyttäytyy huonosti ruokapöydässä. Vaimo ja tyttäret katsoivat paheksuvasti öykkäroivää isää.

Valaisimme kohtauksen yhdellä 750 watin ja kahdella 450 watin päivänvalolampulla, jotka oli sijoitettu ruokapöydän ympärille. Jouduimme säätämään valon voimakkuutta ja sävyä luodaksemme iltatunnelman. Valot käännettiin kokonaan lämpimiksi (eli päivänvalon noin 5600 kelvinistä keinovalon 3200 kelviniin) kääntökalvoilla. Koulun valot olivat huonossa kunnossa, minkä takia osa valoista oli vihreitä. Virhe myös valitettavasti näkyy kuvassa. Meillä ei ollut mukana magentakalvoja, joilla liiallisen vihreyden ongelman olisi voinut korjata.

Ruokapöytäkohtauksessa jouduimme kuvaamaan useampia eri ottoja ja eri kuvakokoja. Lopussa teimme pitkän kamera-ajon ruokapöydässä istuvista lapsista äitiin, siitä tarinaa kertovaan artistiin ja siitä pois seinään. Tällä kamera-ajolla halusimme kertoa tilanteen väliaikaisuudesta. Vakavakin perhetragedia vaihtuu pois ja elämä jatkuu.

Yleensä ensimmäinen kuvauspäivä on hitaampi kuin muut, koska uusi kuvausryhmä hakee tapaa työskennellä yhdessä. Onneksi olimme tuttuja keskenämme ja olimme tehneet yhteistyötä aikaisemminkin. Tämän takia saimme tehtyä ensimmäisen päivän kuvat aikataulun mukaisesti. Tästä oli hyvä jatkaa seuraavaan kuvauspäivään rauhallisella mielellä.

9.2 Toinen kuvauspäivä

Päivä piti aloittaa sisätiloissa makuuhuoneessa, mutta aurinkoinen sää ajoi meidät ulos kalliolle kuvaamaan vaimon fantasiaa avio-onnesta. Kohtauksessa mies ja vaimo tanssivat onnellisina. Tanssi kuvattiin käsivaralla ja joissain kuvissa kuvaaja pyörii näyttelijöiden kanssa tanssin pyörteissä. Kuvakulma matkittiin Titanic-elokuvan tanssikohtauksesta, jonka tyyli korostaa naisellista haavekuvaa. Valaisu oli yksinkertaista ja kova auringonvalo mahdollisti tehokkaan heijastimen käytön. Pääosa musiikkivideosta kuvattiin Canonin laajakulma-zoom-objektiivilla. Tanssikohtauksessa käytettiin kuitenkin Canonin pidempää zoom-objektiivia, koska siinä on optinen kuvanvakaaja, joka vakauttaa käsivarakuvausta.

Samassa metsäisessä ympäristössä kuvattiin myös artisti koiransa kanssa. Koira oli artistille tärkeä osa yhtyettä. Yhtyeen nimikin, BMD, tulee koiran rodusta, Bernie Mountain Dog. Myös kappaleen sanoitus kyseisessä kohdassa soveltui koiran kanssa elämästä nauttimiseen. Artisti haluaa viestittää sanoituksessa onnen merkitystä, kuten vaikkapa sitä, miten pienin asioin ihminen voi kokea onnellisuutta, esimerkiksi koiran kanssa metsässä kävellen.

Seuraavaksi kuvasimme jälleen makuuhuoneessa, tällä kertaa loppukohtauksen, jossa pariskunta makaa sängyssä ja artisti laulaa sängyn laidalla. Valaisu osoittautui haastavaksi. Halusimme kuvan näyttävän yöltä, mutta hahmot piti silti selkeästi erottaa kuvasta. Valaisimme samalla tavoin kuin aiemmin aamukohtauksen makuuhuoneessa, mutta rajasimme valoa verhoilla ja flageilla. Artistin varjo heijastui dramaattisesti seinään. Himmensimme kuvaa kameralla ja jätimme suuremmat säädöt jälkitöihin värimäärittelyyn. Palasimme taas käyttämään laajakulma-objektiivia, koska makuuhuone oli ahdas. Ajolavetti mahtui juuri ja juuri sängyn ja kaapin väliin ja saimme sen avulla tehtyä kamera-ajon, jolla kuvallinen tyyli pysyi samana.

Kohtauksen alkuperäinen idea oli kuvata erikseen vaimo nukkumassa ja hänen unensa. Tarkoituksemme oli liittää kohtaukset toisiinsa jollain erikoisefektillä. Tämä oli käytännössä vaikea toteuttaa ja jouduimme muuttamaan kohtausta hieman säilyttäen kuitenkin kohtauksen alkuperäisen idean.

Illan hämärtyessä siirryimme kuvaamaan vaativaa kohtausta, jossa mies saapuu aamulla humalassa kotiin ja lapset lähtevät jo kouluun. Valaisusta haluttiin dramaattinen.

Käytimme 1,2 kilowatin lamppua kovana takavalona ja toista samanlaista diffuusioreaamin läpi myötäisenä valona. Lisäksi valaisimme oven edustan pihalamppua simuloivalla lämpimäksi kalvoitetulla 750 watin lampulla ja asunnon sisältä päin lämpimällä 450 watin lampulla. Kuvasuunnan vaihtuessa vaihdoimme 1,2 kilowatin lamppujen funktiot päittäin: takaa kovaa ja edestä pehmennettyä valoa. Erityisen hieno yksityiskohta on tupakoivan miehen puhaltama savu kylmässä takavalossa.

Ulkona emme pystyneen ajamaan sisäkäyttöön tehdyllä ajolavetilla, joten kuvaan saatiin eloa ja liikettä panoroimalla ja linssin polttoväliä kasvattamalla (zoomaamalla). Koska tilaa oli riittävästi, käytimme pidemmän polttovälin zoom-objektiivia, jolla saimme kauempaakin helposti lähikuvia. Dramatiikan korostamiseksi lisäsimme kohtaukseen lapset, jotka olivat matkalla kouluun samaan aikaan kun isä saapuu aamulla kotiin.

Viimeinen sisäkohtaus oli kuvan kannalta suhteellisen helppo ja nopea toteuttaa kuvan kannalta. Halusimme että kohtauksen tunnelma näyttää öiseltä. Kohtauksessa mies maksaa laskuja tietokoneella ja on huolestuneen näköinen.

Sitten olikin aika pakata kalusto ja vaihtaa kuvauspaikkaa. Ravintola Green Star Pukimäessä toimi näyttämönä kahdelle kohtaukselle. Ensin kuvattiin baaritiskillä kohtaus, jossa mies vikittelee vieraita naisia. Valaisu oli helppo, koska baari itsessään oli hyvin valaistu. Käytimme yhtä 450 watin lamppua takavalona ja yhtä pehmeänä myötäisenä. Kamera-ajoakin suunnittelimme, mutta tilan ahtaus ja asiakkaiden läsnäolo estivät ajolavetin käytön. Kohtaus jouduttiin kuvaamaan kuvallisesti melko yksitoikkoisesti yhdestä suunnasta muutamalla eri kuvakoolla. Onneksi kuvassa oli runsaasti baarin omaa rekvisiittaa. Käytimme vain pitkän polttovälin zoom-objektiivia.

Kohtauksen tarkoitus oli kertoa ristiriidasta, jota mies tuntee yrittäessään toteuttaa vaimon haaveita ja unelmia ihanasta miehestä ja lopuksi hän väsyä yrittämään olla kunnollinen mies. Hän pakenee välillä perhe-elämää ja ottaa itselleen omaa aikaa tarkoituksenaan unohtaa arkirutiini hetkeksi.

Viimeisenä kuvasimme kohtauksen ravintolan perällä kohtauksen, jossa artisti esiintyy kitaran kanssa. Kohtaus oli tarpeellinen, jotta katsojalle tulisi selväksi, että tarinan kertoja on itse artisti. Valaisu oli vaatimaton tilan puutteista johtuen, mutta kuvan mustavalkoisuudessa se ei haitannut. Otimme neljä ottoa koko kappaleesta. Ajoimme kameraa ajolavetilla koko ajan sekä käytimme tiivistystä zoomilla saadaksemme kuvaan dynamiikkaa ja sulavuutta. Mielenkiintoa kuvaan toivat myös kuvan etualalla olleet ihmiset. Kyseessä olivat samat hahmot kuin baaritiskillä. Näitä kohtauksia käytettiin lähinnä täyttämään leikkauksessa niitä kohtia, jossa tarinaa ei kerrota sekä pitkän musiikkisoolon täytteeksi.

Artisti olisi halunnut, että näissä kuvissa olisi värimäärittelynä ollut mustavalkoinen ja ainoastaan hänen punainen kitaransa olisi ollut väreissä. Sellainen olisi kuitenkin ollut vaikeaa toteuttaa käytössä olleella tekniikalla ja budjetilla.

10 LEIKKAUS JA JÄLKITYÖT

Leikkaaja on audiovisuaalisen tuotteen yhdistäjä ja kokonaisuuden rakentaja. Leikkaajan vastuulla on kokonaisuuden hallinta, elokuvan rytmin ja rakenteen luominen, turhan materiaalin pois karsiminen ja draamallisten nyanssien luominen. Leikkaja luo elokuvalla ajan ja keston sekä hyvin pitkälti kokonaisdramaturgisen luonteen. (Aaltonen 2008)

Kuvauksista siirrytään jälkituotantovaiheeseen, jossa videoon voidaan lisätä erilaisia tehosteita. Huomaamattomilla tehosteilla voi tukea esimerkiksi halutun tunnelman välittymistä. Esimerkiksi rusehtavilla värisävyillä voidaan saada video näyttämään 60-luvulla kuvatulta. (Hyväri, 2005)

Kuvaajana toiminut Jussi Meling myös leikkasi musiikkivideon. Hän leikkasi ensimmäisen version itsenäisesti käsikirjoituksen pohjalta omassa editissään. Editointiohjelmana hän käytti Sonyn Vegas-editointiohjelmaa. Kuvat leikkaantuivat lähes joka kohtauksessa sulavasti ja dynaamisesti, kiitos hyvän kuvasuunnittelun. Muutamissa siirtymissä kohtausten välillä käytettiin ristikuvaa. Yli puolet kuvista päätyivät musiikkivideoon, joten turhia otoksia ei juurikaan oltu kuvattu. Muutamista

huonosti leikkaantuvista kohtauksista päästiin helposti yli käyttämällä välissä artistin soittokuvaa, jota oli juuri ja juuri tarpeeksi.

Olin ensimmäiseen versioon hyvin tyytyväinen. Vain muutama kohta vaati muutoksia. Halusin videon alkavan ilman musiikkia mustalla taustalla, jossa kuuluu vain miehen vihainen huuto. Halusin musiikin alkavan vasta, kun mies poistuu vihaisena pihasta. Halusin myös paikoitellen kuvan tahdistuvan paremmin laulun sanojen kanssa. En halunnut, että lauletaan iloisista hetkistä, kun kuvassa mies on humalassa horjuva mies.

Kuvan värimääritys ja masterointi tehtiin samassa editissä kuin leikkaus. Leikkaaja tasoitti kuvien sävyt tarkasti ja korosti kunkin kohtauksen tunnelmaa erilaisin efektifiltterein. Radikaaleimmat korjaukset kokivat tanssikohtaus metsässä ja loppukohtaus makuuhuoneessa. Tanssissa korostettiin unenomaista haavemaailmaa reilulla vaalealla hohteella. Makuuhuoneessa taas piti saada valoisa huone näyttämään yöltä. Neutraalin valkoista kuvaa on pimennetty reilusti ja sinistä sävyä lisätty. Vastaavasti perheonnea kuvaavassa kohtauksessa samassa tilassa on lisätty lämpöä kuvaan. Lopuksi 16:9-kuvasuhteen on rajattu 1:2.35-kuvasuhteeseen elokuvamaisen ilmaisuuden lisäämiseksi. Myös digitaalista zoomia on käytetty muutamissa kuvissa. HDV-formaatin korkea resoluutio (1440x1080 pikseliä) mahdollistaa pienen zoomauksen kuvan sisään ilman että kuvalaadusta tarvitsee tinkiä, kun esitysformaatti on PAL-resoluution DVD (720x576 pikseliä).

11 JOHTOPÄÄTÖKSET

Musiikkivideon toteuttaminen oli minun ja artisti Jukka Laisin yhteinen haave. Se oli minulle myös haaste, koska en ollut aikaisemmin tehnyt mitään vastaavaa. Prosessin käynnistyttyä halusin tehdä teoksesta mahdollisimman hyvän ja mieleenpainuvan.

Prosessin suunnitteluvaiheessa oli tehtävä paljon erilaisia valintoja. Artistin toiveet piti ottaa huomioon, koska kyse oli hänen musiikistaan. Aluksi oma kappalevalintani poikkesi Laisin kappalevalinnasta. Halusin tehdä videon joka olisi minun resurseillani mahdollista toteuttaa. Ehdin tehdä projektia lähinnä iltaisin ja viikonloppuisin ja toimin

paitsi käsikirjoittajana ja ohjaajan, myös projektin tuottajana. Rahan puute asetti myös omat rajoituksensa projektille.

Jukka Laisin mielestä oli tärkeää, että musiikkivideosta tulisi hänelle ponnahduslauta uuteen muusikonuraan. Siksi hän olisi valinnut kappaleen, joka olisi ollut kertosaakeeltään ja musiikkitemmoltaan mieleenpainuvampi. Neuvoteltuamme monta kertaa pääsimme vihdoinkin yhteisymmärrykseen. Kappalevalinnan toteuduttua oli valittava tyyli, jolla video toteutetaan. Laulun teksti asetti myös rajoituksia tyyliin. En voinut kuvitella tekeväni näin dramaattisesta sanoituksesta fantasiavideota. Artistin haluttomuus esiintyä kameran edessä esti myös tyylin, jossa ainoana sisältönä on esiintyvä artisti. Luonnollinen vaihtoehto oli siksi tarinallinen musiikkivideo, jossa artisti kertoo tarinaa, mutta ei itse ole pääosissa. Seksikkyyttä tai kauhua ei videoon voinut sovittaa, sillä tarinalla ei ollut kummankaan aiheen kanssa mitään tekemistä. Laulun teksti kertoo Laisin omista elämäkokemuksista parisuhteesta ja mielestäni kuka tahansa meistä voi samaistua tarinan pariskuntaan.

Ammattilaiset käyttävät yhden musiikkivideon tekoon mahtavia summia rahaa, välillä enemmän kuin itse musiikin tuottamiseen. Näin he voivat toteuttaa artistien ja levy-yhtiöiden pienimmätkin toiveet sekä palkata huippuammattilaisia niin paljon kuin tarvitsevat. Teknisistä laitteistakaan ei tarvitse tinkiä. Mahdollisuutta tällaiseen ei opiskelijalla ole ja yritin tehdä näillä pienillä resursseilla sellaisen musiikkivideon, joka tasoltaan ei jää jalkoihin näiden ammattilaistuotantojen kanssa.

Harrastajanäyttelijät eivät ehkä ole yhtä hyviä kuin ammattilaiset, mutta mielestäni he onnistuivat tässä musiikkivideossa todella hyvin ja olen erittäin tyytyväinen heidän suorituksiinsa. Haluan myös korostaa avustajien tärkeyttä tässä lopputyössäni. Ilman heitä ja heidän innokasta osallistumistaan joka tilanteessa olisi kuvauspäivistä tullut entistä kiireisempiä. Onneksi löytyy tällaisia talkoohenkisiä ystäviä, jotka uhraavat aikaansa ainoastaan ruokapalkalla.

Kuvausryhmän kanssa työskentely oli mahtava kokemus. Jokainen ryhmän jäsen tiesi tarkalleen, mitä pitää tehdä ilman että olisin joutunut jatkuvasti ohjaamaan heitä. Kuvaaja Jussi Meling osasi oikeat kuvakulmat ja kamera-ajot, eikä turhia otoksia tarvinnut tehdä. Valomies Mikko Kujala löysi aina oikeat kalvot lamppuihin

korostamaan kohtausten tunnelmaa, vaikka valokalusto oli vaatimaton. Heidän työskentelynsä oli ammattimaista ja säästimme paljon aikaa, kun kaikki oli hyvin organisoitu. Järjestäjästä oli suuri apu kuvauspäivinä, hän hoiti puolestani avustajat, lapset ja muut käytännön asiat, kuten ruokailut ja kahvitukset.

Kokemukseni ohjaajana on vähäinen, mutta ohjatessani näyttelijöitä pystyin käyttämään näyttelijän taustaani ja selkeää visiotani apuna siinä, miltä lopputuloksen pitäisi näyttää. Työskentelen ammatikseni kameran kanssa päivittäin, ja siitä oli suuri apu suunnitellessamme kuvailmaisua. Kuvauspäivinä seurasin kuvaajan ja valaisijan työtä monitorin kautta tarkistaakseni että kuvissa oli oikea tunnelma ja somistus, joka tukisi omaa visiotani tässä projektissa.

Lopputulokseen olen hyvin tyytyväinen. Pystyin tekemään musiikkivideoprosessin alusta loppuun asti alkaen kappaleen etsimisestä, tyylivalinnasta, käsikirjoituksen tekemisestä ja kuvaussuunnittelusta jatkuen näyttelijöiden ja kuvausryhmän valinnalla ja viimein selvisin myös kuvauspäivien haasteista ja lopputuotteen luomisesta. Onnistuimme mielestäni luomaan *Mitä jos...*-musiikkivideoon sellaisen kuvallisen maailman jonka olin suunnitellutkin.

LÄHTEET

Aaltonen Jouko, 2008 [WWW-dokumentti]

<<http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/käsikirjoitus/artikkeli>> (Luettu 15.03.2008)

Alanen Antti, 1992. Sähköiset unet. VAPK-Kustannus

Alanen Antti, 2004. Suomalainen musiikkivideografia. Edita Publishing Oy ja Antti Alanen

Elokuvantaju2008: [WWW-dokumentti]

<http://www2.edu.fi/medianmaailma/median_lukutapoja/musiikkivideo>
(Luettu 12.03.2008)

Gaskell Ed, 2004. Make your own music video. The Ilex Press From the Best in the Business. Billboard Books

Hyväri Erika 2005. Festival News 2005: Musiikkivideon teon lyhyet aakkoset [WWW-dokumentti] <www.uta.fi/festnews/fn2005/sunnuntai> (Luettu 07.02.2008)

Median Maailma 2007 [WWW-dokumentti]

<www2.edu.fi/medianmaailma/median_lukutapoja/musiikkivideo> (Luettu 12.03.2008)

Populaarimusiikki. [WWW-dokumentti]

<<http://yle.fi/teema/musiikki/populaarimusiikki>> (Luettu 14.02.2008)

Schwartz Lara M. 2007. Start the Making Music Videos Everything You Need to Know

From the Best in the Business. Billboard Books

Työsuojelupiirit 2008 [WWW-dokumentti] <www.tyosuoja.fi/fi/nuorten-lastenluvat>

(Luettu 22.03.2008)

Wikipedia. [WWW-dokumentti] <<http://fi.wikipedia.org/wiki/Musiikkivideo>>

(Luettu 27.03.2008)

Wikipedia. [WWW-dokumentti] http://en.wikipedia.org/wiki/Music_video#History

(Luettu 28.02.2008)

Opinnäytetyö

Käsikirjoitus

Musiikkivideo *Mitä jos...*

Tuotantohenkilöt

Käsikirjoitus ja ohjaus:

M. Sharif El Bouari

Kuvaus:

Jussi Meling

Ääni:

Jukka Laisi

Tuotanto:

M. Sharif El Bouari

Sävellys ja laulu:

Jukka Laisi

Järjestäjä:

Tuula Elo

Valaisu:

Mikko Kujala

Näyttelijät:

Mies:

Antti Pöntinen

Vaimo:

Pauliina Alanko

Lapset:

Neea Tuokko ja Mira Jussila

Artisti:

Jukka Laisi

1.1

Ext. Omakotitalo ovi. Ilta

Mies, Jukka, Nainen

Omakotitalon ulko-ovi avautuu, josta vihainen mies tulee vauhdilla ulos ja paiskaa oven niin kovaa kiinni että ikkunat tärisee. Vilkaisee taakseen. Naishahmo seisoo ikkunan takana...Mies pysähtyy hetkeksi ja ravistaa päätään kerran kunnes jatkaa matkaa.

Jukka kävelee kuvaan ja laulaa:

*Oven perässäni kiinni lyön,
ikkunat helisee.*

*Monta sanaa (onneksi!) sanomatta jää.
Siinä sanomiset tasoittuu
kun pois kävelee
ja oikein tulevaisuutta tehdä yrittää.*

1.2

Int. Ilta

Vaimo.

Vaimo katso ikkunasta ulos.

2.1

Int. Makkari. Aamu

Mies, vaimo. Jukka.

Makuuhuoneen ovi aukeaa ja hymyilevä aviomies kantaa tarjotinta jolla on kahvit ja aamiaista nukkuvan vaimon luo sängyn viereen.

Jukka välähtää peiliin...

*Mä voisin olla se ihana mies,
joka tuo sulle kahvit sänkyyn*

Lapset juoksevat makkariin, mies ottaa pienimmän syliinsä ja leikkii hänen kanssaan lentokonetta, toinen tytöistä juoksee mukana.

ja vie lapset Puuhamaahan viihtymään.

2.2

Int. keittiö. ilta

Mies, vaimo, lapset

Mies istuu pöydän ääressä tyhjä lautanen edessään ja huojuu haarukka ja veitsi kädessään. Vaimo katsoo miestä viihaisena.

Jukka istuu taustalla laulamassa...

*Mä voisin olla se kamala mies,
joka kännissä ruokaa huutaa.
Se niin pienestä, pienestä kiinni on*

3.

Int. Perhe valokuva. Päivä

Kuvataan miehen perhevalokuvaa hetken aikaa, jonkun käsi näkyy kuvassa. Tulee kova tuulenpuuska ja kuva lähtee lentoon.

Jukka myöhemmin paikalle, poimii kuvan joka on muuttunut Jukan perhevalokuvaksi.

*Jos tää elämä ois mustavalkoinen,
sen lapsuuden valokuvan kaltainen,
taitaisin tuulen mukaan lentää...*

4.

4.1 Int. Ovella. Aamupäivä.

Mies

Mies avaa talon ulko-oven ruokakassi ja kukkakimppu kädessään ja vie ne vaimolle keittiöön, halataan...

*Mä voisin olla se mukava mies,
joka kukkia kotiin kantaa
ja saa kaiken ruusuiselta tuntumaan.*

4.2

Ext. Ulko-ovi. Aamuhämärä.

Mies. Lapset.

Illalla hämärässä kuvataan vähän hoippuva mies jonka takki on huonosti päällä. Etsii avaimia, kaivelee taskujaan ja samalla pudottaa lapun jossa on naisen puhelinnumero. Ei huomaa sitä vaan yrittää saada ovea auki. Ovi aukeaa ja lapset juoksevat ovesta ulos matkalla kouluun.

*Mä voisin olla se petturimies,
joka aamulla kotiin saapuu.
Se niin pienestä, pienestä kiinni on.*

5.

versio1:

Int. baari. ilta

Jukka. Mies. Asiakkaat.

Jukka laulaa baarissa mikkiin ja soittaa kitaraa tai kävelee jukeboxin luo, valitsee jotain levyjä ja samalla laulaa.

Versio 2:

Ext. metsä. Päivä.

Mies. Jukka. Koirat.

Mies kävelee yksin metsässä.

Jukka kävelee metsätietä tai jossain luonnossa koirat ympärillään ja laulaa säkeistöä.

*Mieti tätä: entä mitä jos
valita itse voin?
Tavallisen onnellinen vain olisin.
Itseäni teen päivittäin
pienin asioin.
Sitä tänään oon miten eilen valitsin.*

6.

6.1

Int. keittiö. Yö

Mies. Jukka

Mies istuu illalla pöydän ääressä laskupino edessään ja laskee laskimella huolestuneen näköisenä.

6.2

Int. Baari. ilta

Mies. Jukka. Kaksi naista.

Baaritiskillä istuu mies ympärillään pari kikattavaa naista, hän kertoo heille jotain hauskaa.

-Jukka jälleen jossain taustalla laulamassa.

*Mä voisin olla se vakava mies,
joka laskuja öisin mietti
ja saa eurot sentilleen näin riittämään.
Mä voisi olla se koijarimies,
jolla juttuja kyllä riittää.
Se niin pienestä, pienestä kiinni on.*

7.

Int. Makkari. päivä

Nainen, mies. Jukka.

Makuuhuone, vaimo nukkumassa, hymyilee unessa. Kuvataan uni jollain erikoisefektillä (tanssi pihalla, titanic...), unessa mies ja vaimo yhdessä.???

-Jukka laulamassa makuuhuoneessa taustalla, siirtyy pikkuhiljaa sängyn viereen, katsoo nukkuvaa naista, laulaa.

*Mä voisin olla se ihana mies,
joka öisin sun uniin hiipii,
se niin pienestä, pienestä kiinni on...*

8.

Int. Talossa. Päivä

Nainen, mies.

Uni jossa mies halaa vaimoaan.

KUVAUS AIKATAULU

Lauantai 15.12.2007

Kello 10:00 - 13:00.	Kohtaus 2 ja 7	<u>Makkari</u>	Päivä
Kello 13:00 - 14:00.	Kohtaus 4.1	<u>Ulko-ovi</u>	Aamupäivä

14:00-15:00 Ruokatauko

Kello 16:00 - 18:00	Kohtaus 2.2	<u>Keittiö</u>	Ilta
Kello 18:00 - 20:00	Kohtaus 4.2	<u>ulko-ovi</u>	Ilta

Sunnuntai 16.12.2007

Kello 10:00 – 11:00	Kohtaus 3	<u>Pihalla</u>	Päivä
Kello 11:00 – 13:00	Kohtaus 8 ja 1.2	<u>Talossa</u>	Päivä

13:00-14:00 Ruokatauko

Kello 14:00 – 15:00	Kohtaus 1	<u>Pihalla</u>	Ilta
Kello 15:00 – 16:00	Kohtaus 6	<u>keittiössä</u>	Yö

17:00-18:00 Matka baarin

Kello 18:00 – 19:00

Kohtaus 5

Baari

Ilta

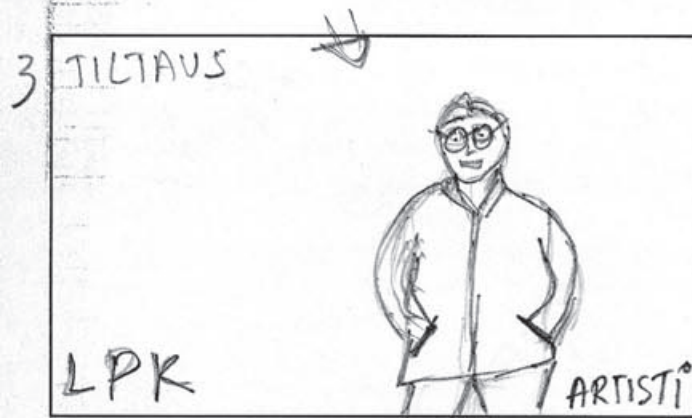
Kello 19:00 – 21:00

Kohtaus 6.2

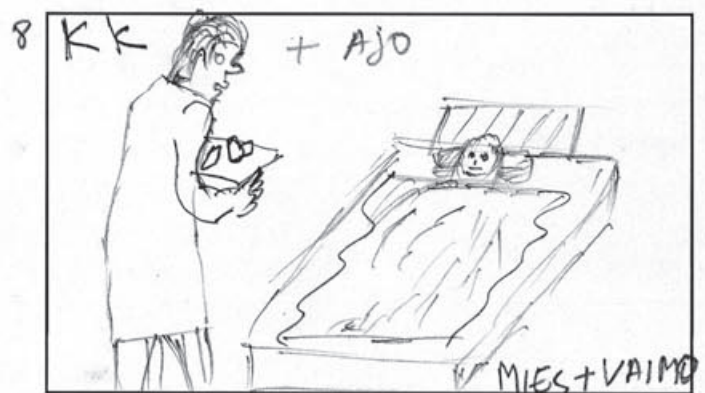
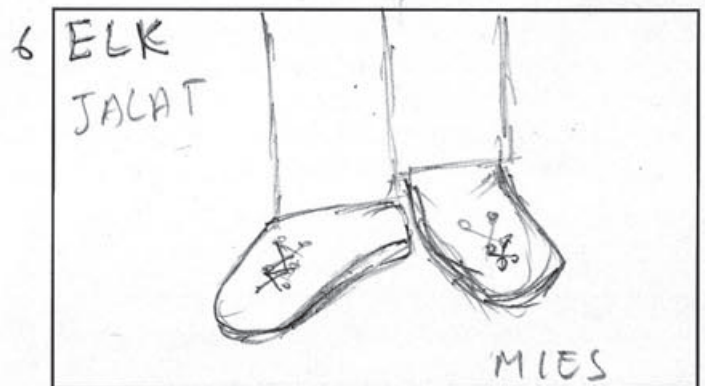
Baari

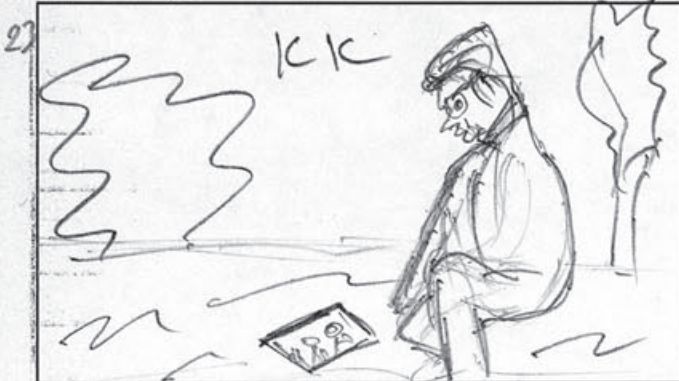
Ilta

Purku

⇒
TIIVISTUS

ARTISTI OTTA KIINI VALOKUVA

ARTISTI LAULAA

ARTISTI KATSO VALOKUVA

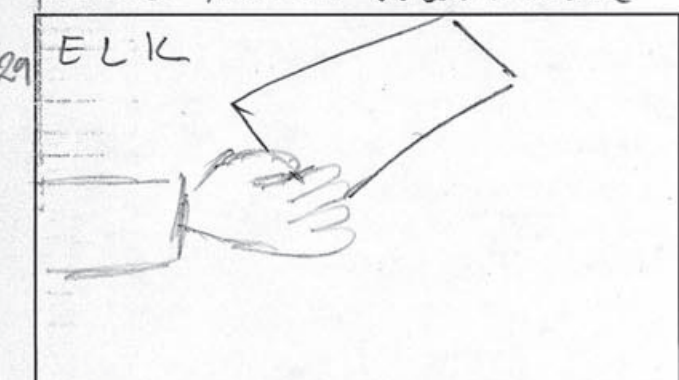
MIES KATSO VALOKUVA

MIES KATSO VALOKUVA

ARTISTI LAULAA

VALOKUVA LENTÄÄ

MIES TUO KUKKIA VAIMOLLE

MIES JAA KUKKIA

MIES ANTAA VAIMOLLE KUKKIA

STORYBOARD

SIVU 11

LPK

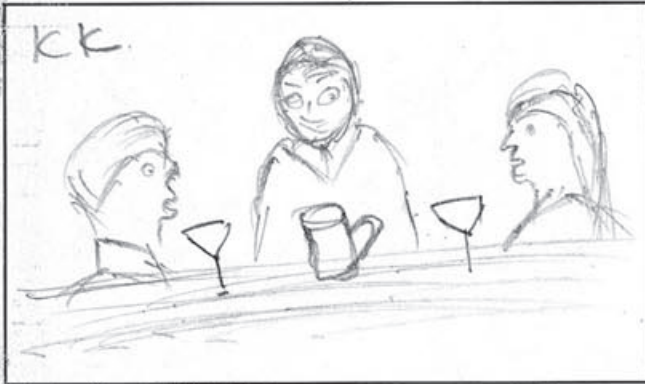
45

MIE + 2 NAISTA BAARITISKILLA

KK

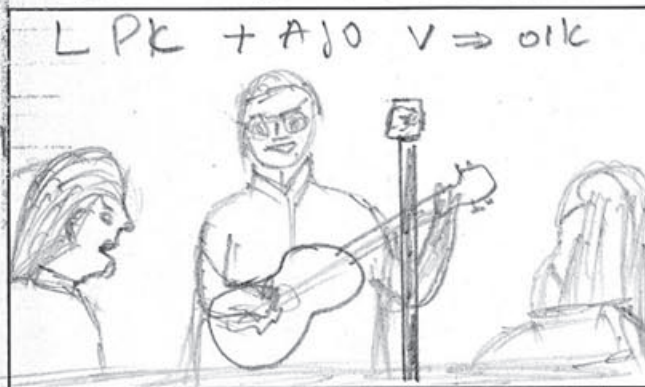
47

MIE TAKU DRINKIT

LPK + AJO V ⇒ OIK

49

ARTISTI SOITAA KITARA

KK + AJO OIK ⇒ VAJEN

51

MIES + NAISET + ARTISTI TAUSTALLA

KK + AJO

53

ELK

46

MIES

ELK

48

NAINEN

ELK + TIIVISTUS KASSIN

50

ARTISTI SOITAA SOOLO

ELK

+ TIIVISTUS

52

ARTISTI LAULAA

ELK

54

TILTAUS (SOLO)